

**JUURISTA
VOIMAA**
2026

Kraft ur rötterna | Strength from our roots

Juurista voimaa – alan toimintaedellytykset murroksessa kansanmusiikin ja kansantanssin teemavuoden alkaessa

Kansanmusiikin ja kansantanssin vuoden 2026 teemavuosi Juurista voimaa käynnistyy tänään perjantaina 9.1. Turussa **FolkForum-seminaarilla** ja jatkuu välittömästi **Folklandia-risteilyllä**, jossa kansanmusiikki ja kansantanssi soivat ja näkyvät yhtäjaksoisesti 23 tunnin ajan. Teemavuosi kutsuu koko kenttää tarkastelemaan juuriaan, merkitystään ja tulevaisuuden suuntaa ajassa, jossa yhteiskunnalliset ja taloudelliset muutokset haastavat kulttuurialan rakenteita.

Tässä murroskohdassa Kansanmusiikin ja kansantanssin edistämiskeskus (KEK) on toteuttanut viime vuonna selvityksen alan järjestöjen toimintaedellytyksistä. Selvitys tarkastelee, miten muutokset heijastuvat suoraan kansanmusiikin ja kansantanssin kenttään sekä millaisia edellytyksiä alalla on säilyttää elinvoimansa ja yhteiskunnallinen merkityksensä myös tulevaisuudessa.

Alan on oltava nyt tarkkana

Suomalainen yhteiskunta on muutoksessa, ja nämä muutokset näkyvät suoraan kansanmusiikin ja kansantanssin kentällä: festivaaleissa, julkaisuissa, lehdissä, kiertueissa, arkistoissa ja järjestöjen perustoiminnassa. Nämä rakenteet eivät ole olemassa vain alan itsensä vuoksi. Kansanmusiikin ja kansantanssin kentällä on vastuu itseään suuremmasta – **suomalaisen kulttuurisen elinvoimaisuuden, identiteetin, yhteenkuuluvuuden ja yhteisöllisyyden ylläpitämisestä**. Ne vahvistavat resilienssiä ja ovat osa myös maamme henkistä huoltovarmuutta.

Ala on moninainen ja kulttuurinen diversiteetti sen perusta. Alalla on myös merkittävä rooli yhteisen kansallisen kulttuurinarratiivin rakentajana. On elintärkeää, että nämä molemmat näkökulmat ymmärretään, ja että näistä osataan myös rakentavasti keskustella ja viestiä.

Rajut leikkaukset heikentävät toimintaedellytyksiä

Selvitys tehtiin tilanteessa, jossa kansanmusiikin ja kansantanssin alan järjestöjen valtionrahoitukseen on kohdistunut merkittäviä leikkauksia. **Vuonna 2025 alan järjestöjen kulttuurin valtionrahoituksesta leikattiin 33 prosenttia**. Kuuden viime vuoden aikana järjestöjen rahoituksesta on **leikattu yhteensä yli puolet (-52 %)**.

Selvityksen kyselyosiossa kartoitettiin:

- järjestöjen toimintamuotoja ja rooleja kentällä
- leikkausten vaikutuksia toimintaan ja henkilöstöön
- mahdollisia päällekkäisyyksiä ja synergiaetuja järjestöjen välillä
- rahoituspohjan kehittämisen mahdollisuuksia
- katsetta tulevaisuuteen: miten elävän kulttuuriperinnön edistämistä voidaan jatkaa muuttuvissa olosuhteissa

Kaksi keskeistä painopistettä tulevaisuuteen

Kyselyn tulosten perusteella voidaan tunnistaa kaksi keskeistä painopistealuetta, joihin kansanmusiikin ja kansantanssin alan on tulevaisuudessa panostettava:

Oman merkityksen ymmärtäminen ja sanoittaminen yhteiskunnalle

Alan vaikutukset ulottuvat kulttuuriperinnöstä hyvinvointiin, osallisuuteen, identiteettiin ja yhteisöllisyyteen. Näiden merkitysten selkeämpi näkyväksi tekeminen on keskeistä.

Uusien rahoitusmallien etsiminen, pilotointi ja hyvien käytäntöjen jakaminen

Perinteisten tukirakenteiden heikentyessä ala tarvitsee uusia, kestäviä tapoja rahoittaa toimintaansa sekä tiiviimpää yhteistyötä ja tiedonvaihtoa.

Selvitys tarjoaa kokonaiskuvan alan nykytilasta ja toimii pohjana yhteiselle keskustelulle siitä, miten suomalaisen kansanmusiikin ja kansantanssin elinvoimaa voidaan vahvistaa myös tulevaisuudessa. Lisäksi selvitys toimii keskeisenä pohjatyönä kansanmusiikin ja kansantanssin **Visio 2030 -työlle**, jossa hahmotellaan alan yhteisiä tavoitteita ja suuntaa seuraavalle vuosikymmenelle.

Selvitys on kokonaisuudessaan luettavissa verkkosivuilla:

<https://kansanmusiikkikansantanssi.fi/visio-2030>.

Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskus ry
Centralen för främjande av Folkmusik och Folkdans r.f.

Matti Hakamäki
Hallituksen puheenjohtaja
040 358 8921
matti.hakamaki@kaustinen.f

Rami Meling
Toiminnanjohtaja vt.
040 838 4380
toiminnanjohtaja@kansanmusiikkikansantans